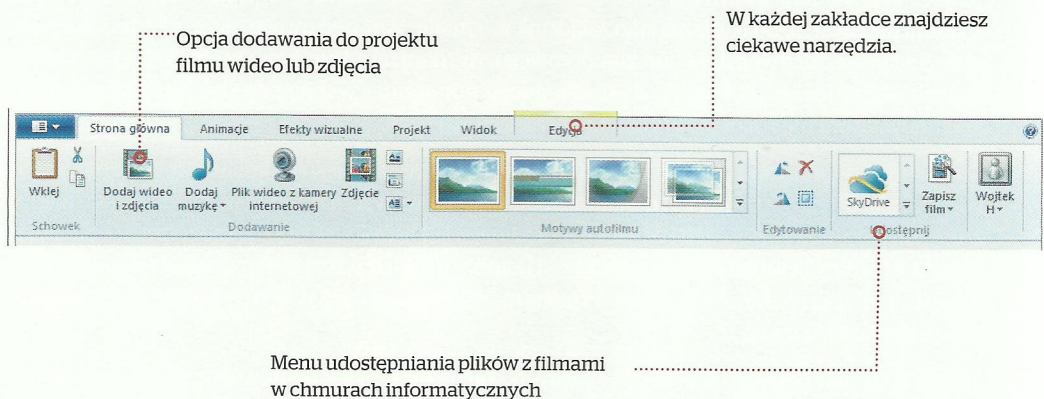

Umiesz rejestrować sceny filmowe i ocenić ich jakość. Dzięki stosowaniu się do poznanych zasad i wykorzystaniu własnych doświadczeń, udało ci się nagrać sceny dialogu. Możesz z nich stworzyć film pomocny w nauce języków obcych. Porównując swoje nagrania z filmami lub programami TV, domyślasz się z pewnością, że należy je teraz odpowiednio zmontować. Czy wiesz, czym jest montaż wideo? Jakich programów do tego użyć? Jakie zasady obowiązują montażystę?

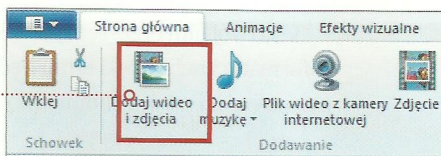
Zmontuj film z zarejestrowanych scen i zapisz go w pliku. Użyj programu Windows Live Movie Maker lub starszej jego wersji Windows Movie Maker (dla systemu Windows XP). Jest to prosty, intuicyjny edytor montażu filmów. Oferuje podstawowe narzędzia potrzebne do połączenia poszczególnych scen w film i zapisania go w pliku. Umożliwia także rejestrację obrazów z kamery internetowej i wysyłanie gotowych filmów do chmury informatycznej lub portali z filmami.

Rys. 19.1. Wstęgi menu programu Windows Live Movie Maker

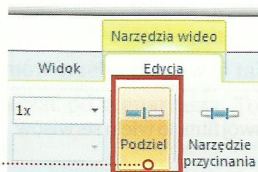
Movie Maker jest skutecznym narzędziem, ale ma kilka ograniczeń. Można w nim edytować tylko jedną ścieżkę filmową. Twój film musi zostać zmontowany z tzw. klipów, czyli ujęć zapisanych w jednym pliku. To wymusza przedstawioną na rysunku 19.2 kolejność czynności.

Wczytaj do edytora kolejno oba klipy.

Podziel oba na fragmenty zawierające pojedyncze wypowiedzi dialogu.

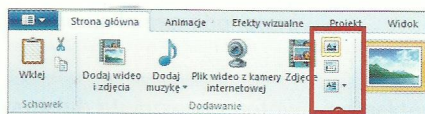
Ustaw punkt cięcia klipu, korzystając z podglądu.

Ustaw wszystkie fragmenty w odpowiedniej kolejności, używając metody „chwyc i przenieś”.

Usuń niepotrzebne fragmenty, np. długie milczenie na początku lub końcu ujęcia, oddzielając klip od całości i używając klawisza Del.

Dodaj napisy (dialogi) w danym języku.

Dodaj tytuł i napisy końcowe, używając szablonów.

Zapisz gotowy film w określonym formacie.

Rys. 19.2. Kolejność czynności w czasie montażu filmu edukacyjnego z rozmówkami obcojęzycznymi

Montaż filmu wymaga wprawy i wielu ćwiczeń, dlatego nie martw się, jeśli twoje pierwsze filmy nie będą idealne. Porównaj efekty własnej pracy z tymi, które uzyskał twój partner od kręcenia scenek. Przeprowadźcie wzajemną kolaudację filmów, czyli sprawdźcie ich jakość i oceńcie je merytorycznie. Zwróć szczególną uwagę na staranność i poprawność językową w napisach oraz na dokładność montażu.

Jeśli twój film przeszedł pomyślnie kolaudację, wyślij go na dysk w chmurze informatycznej. Dzięki temu będziesz mógł go odczytywać z dowolnego miejsca na świecie. Użyj chmury SkyDrive i konta założonego na jakiś czas temu.

Możesz wysłać swój film do wielu serwisów i chmur.

Rys. 19.3. Opcja wysyłania filmu do chmury informatycznej

Po zmontowaniu filmu możesz go także uatrakcyjnić gotowymi motywami.

Atrakcyjna nakładka na film z możliwością umieszczania napisów

Kadrowanie sceny przez dodanie pozornego ruchu kamery

Atrakcyjna prezentacja napisu tytułowego z animacją i tłem dodawana przed pierwszą klatką filmu

Rys. 19.4. Wstęgi menu programu Windows Live Movie Maker

UWAGA

Zapisanie projektu na dysku nie jest równoznaczne z powstaniem pliku z filmem. Plik projektu zawiera jedynie dane o miejscach cięć, użytych efektach, klipach itp. Są to zazwyczaj pliki o niewielkiej objętości.

UWAGA

Podczas edycji danego filmu nie wolno zmieniać położenia klipów i innych składowych, np. muzyki, wchodzących w skład projektu. W pliku projektu są bowiem zapisane ścieżki dostępu do tych elementów.

Materiał filmowy do ćwiczenia został przygotowany według opisu i dzięki temu możesz go łatwo zmontować. Nie zawsze jednak tak jest, dlatego zdjęcia do filmów trzeba planować także pod kątem późniejszego montażu. Pracę nad każdą formą filmu należy zacząć od scenariusza. To najważniejsza część pracy.

Scenariusz

Podział na sceny.
Opowiadanie obrazami.
Przemyślane dialogi.
Logiczny ciąg zdarzeń.

Scenopis

Opis i kolejność filmowania poszczególnych scen – nie muszą one być kręcone w kolejności scenariusza. Najlepiej filmować po kolei wszystkie rozgrywające się w tej samej scenerii. Szkice ustawienia kamer i bohaterów.

Scenografia

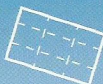
Zbudowana lub utworzona z gotowych obiektów, elementów wnętrza i plenerów.
Dobrze oddająca scenariusz.
Miejsca dobrze oświetlone lub z możliwością ustawienia lamp.

Planowanie

Zdjęcia muszą być dokładnie zaplanowane, by każdy członek ekipy wiedział, gdzie i kiedy będzie pracował na planie.

Filmowanie

Każde ujęcie musi być przemyślane i zaplanowane, by łatwo było je zmontować z następnym i poprzednim.

Rys. 19.5. Najważniejsze elementy pracy nad filmem

Ustawiając kamerę, musisz wiedzieć, jaka scena poprzedza aktualnie filmowaną i jaka będzie następna. Dzięki temu ustawisz odpowiednie plany filmowe. Nawet gdy filmujesz uroczystość rodzinną lub wycieczkę do parku, tak dobieraj kadry i plany filmowe, by można je było bez problemu montować z innymi.

Plan filmowy jest umownym określeniem na stosunek filmowanego obiektu do otoczenia i jego odległość od kamery. Określa także emocjonalny wyraz danego ujęcia. Określa się kilka planów filmowych. Najczęściej stosuje się osiem rodzajów planów filmowych.

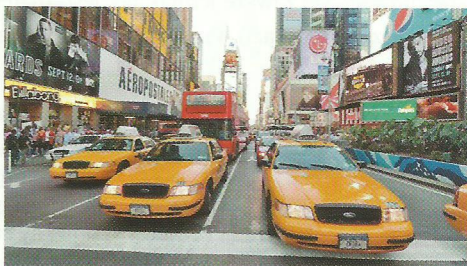

Totalny - pomaga umiejscowić akcję, pokazując jej szerokie otoczenie, np. fragment panoramy miasta lub inny rozległy teren. W takim planie bohater jest najczęściej nierozpoznawalny lub całkowicie niewidoczny.

Rys. 19.6. Plan filmowy totalny

Ogólny - pokazuje interakcję bohaterów i otoczenia; umiejscawia akcję sceny w przestrzeni.

Rys. 19.7. Plan filmowy ogólny

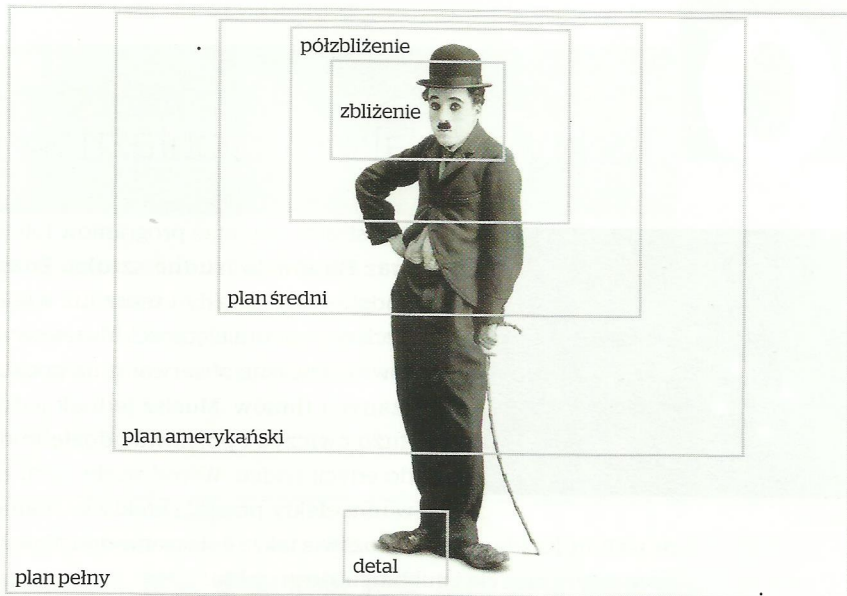
Pozostałe plany filmowe poznasz, analizując rysunek 19.8. Wyobraź sobie scenę, w której zapraszasz na wydarzenie, które odbędzie się w twojej szkole. Przykładowa kolejność planów wynikająca ze scenariusza może być taka:

- plan totalny - pokazanie szkoły, by goście wiedzieli, gdzie odbędzie się uroczystość,
- plan ogólny - aula szkolna z reporterem widocznym w oddali,
- półzbliżenie - reporter witający się i zapowiadający krótki wywiad,
- plan amerykański - rozmowa reportera i gościa,
- półzbliżenie - opowiadanie o imprezie,
- plan amerykański - dalszy ciąg rozmowy,
- półzbliżenie - reporter zadający ostatnie pytanie,

- Do montażu filmu używa się edytorów montażu nieliniowego.
- Nawet proste narzędzia edytorskie, takie jak Windows Live Movie Maker, mogą być skuteczne przy montażu filmu.
- Przed przystąpieniem do filmowania przygotuj scenariusz.
- Podczas kręcenia filmu dbaj o zmiany planów filmowych tak, by można je było dobrze zmontować.
- Do montażu używaj klipów zapisanych w tym samym standardzie i formacie.
- Format pliku wyjściowego dobierz zgodnie z jego przeznaczeniem.
- Montowane fragmenty powinny się różnić co najmniej dwoma planami filmowymi.
- Jeśli nie ma szczególnej przyczyny, by było inaczej, to w jednym filmie używaj wielu planów filmowych.
- Wykonując wiele prób, zachowuj kopie zapasowe filmów. Dzięki temu nie zniszczysz swojej pracy przez nieuważne użycie któregoś z narzędzi.

1 Przygotuj serwis informacyjny do odczytania przed kamerą. Postaraj się, by wiadomości nie były długie. Weź pod uwagę to, że jedną stronę tekstu (czcionka 12 pkt) czyta się ok. 3,5 minuty. Zanim przystąpisz do rejestracji, przećwicz tekst. Mówiąc do widzów, staraj się zawsze patrzeć w obiektyw kamery. Pamiętaj o prawidłowym ustaleniu planu filmowego.

Rys. 19.8. Plany filmowe w odniesieniu do postaci

plan amerykański - początek odpowiedzi rozmówcy,

półzblizenie - rozmówca kończący odpowiedź i zapraszający na imprezę,

plan amerykański - reporter dziękujący gościowi za rozmowę i żegnający widzów.

Oczywiście taki dobór planów wymaga użycia co najmniej dwóch kamer. Jeśli jednak podobny zastosujesz w swoim filmie, możesz użyć jednej kamery, powtarzając nagranie przy różnych ujęciach.

2

Przygotuj znak twojej stacji telewizyjnej należącej do Szkolnego Portalu Informacyjnego. Użyj edytora grafiki. Końcowy plik o odpowiedniej wielkości zapisz w formacie PNG, by zachować kanał alfa, czyli przejrzystość niektórych obszarów logotypu. Nagraj ponownie wiadomości szkolne jak w zadaniu 1. Użyj programu Debut Video Capture Software z aktywną opcją znaku wodnego. Umieść na ekranie wcześniej przygotowany i zaprojektowany znak.

3

Wykorzystaj nagranie z zadania 2. i umieść w nim ilustracje wiadomości, np. zarejestrowane w miejscu wydarzenia, przygotowaną planszę, grafikę. Wklej te fragmenty do nagrania wiadomości. Użyj edytora do montażu nieliniowego, np. Windows Live Movie Maker.

4

Wybierz jeden rozdział z ulubionej książki. Na podstawie fragmentu charakterystycznego dla tego rozdziału napisz scenariusz i scenopis. Załóż, że masz do dyspozycji dwie kamery. Wykonaj kilka szkiców scen uwzględniających ustawienie tych kamer.

5

Obejrzyj ponownie ulubiony film fabularny. Skup się na najciekawszej scenie. Obejrzyj ją wielokrotnie i zanotuj kolejno użyte w niej plany filmowe. Przeanalizuj ich dobór i uzasadnij taki wybór. Zaproponuj inną kolejność planów filmowych, jeśli to możliwe.

**Za
da
nia**